

[Lannung.]

jo i forhold til hele vort budget er stort. Det kan vel også have in mente, at før i tiden var det jo driftsindtægter og driftsudgifter, man søgte at balancere. Nu er det det samlede budget, hvad der sikkert er en rigtigere fremgangsmåde, men det betyder jo også, at havde vi opgjort førkrigstidens budgetter efter efterkrigstidens metoder, ville vi dengang have haft et meget stort underskud, som altså nu er blevet ændret til et betydeligt overskud.

Jeg kan måske også sige det på den måde, at jeg beklager ikke, at den statsopsparring, der nu finder sted, er mindre end før, for så vidt som jeg stadig er af den opfattelse, at når stillingen tillader det, må den private opsparing så afgjort foretrækkes, fordi den giver det bedste grundlag for foretagsomhed, nyt initiativ med nye investeringer i erhvervene. Men da der for staten foreligger investeringsopgaver af et betydeligt omfang — hvad vel alle er enige om — er der brug for de 400 mill. kr., hvis staten ikke skal belaste det private kapitalmarked stærkere end nødvendigt og ikke skal fremme en uønsket udvikling.

Vi konstaterer med tilfredshed, at statens lånebehov i indeværende år, trods den nye lønningslov, har været af beskeden størrelse, og at der ikke er sket træk på nationalbanken.

Forskydningerne på drifts- og anlægsbudgettet for det kommende år er heller ikke betydelige, medens kapitalbudgettet møder med en stigning i nettoudbetalingerne på 400 mill. kr.

Men takket være den forudseenhed, den højtærede finansminister har lagt for dagen bl. a. ved konvertering af den bundne opsparing allerede i år, tvivler jeg ikke på, at finansieringsbehovet skal blive klaret uden alvorlige vanskeligheder.

Jeg er interesseret i, om den højtærede finansminister kan udtale sig om, i hvor høj grad industrien og erhvervslivet i det hele må skønnes at have udnyttet de nye regler om afskrivninger og investeringsfonds. Det er jo i vide kredse, også af folk, der ikke er regeringstilhængere, almindeligt anerkendt, at regeringen her har givet erhvervslivet en virkelig værdifuld håndsrækning, som det står til erhvervene selv at udnytte til størst

mulig konsolidering og til styrkelse af evnen til selvfinansiering. Det er jo — som jeg tidligere har understreget — af særlig afgørende vigtighed af hensyn til de nye markedsplaner og den i denne forbindelse herskende usikkerhed.

Jeg vil gerne tilføje, at det var med glæde, jeg så meddelelsen forleden fra Silkeborg om, at ungdommen foretrækker en større opsparing fremfor den mindre tillægsskat.

Den højtærede finansminister belyste på interessant måde de udviklingstendenser, der har præget statsfinanserne i de seneste år.

Medens de civile driftsudgifter i de sidste 4 år er vokset med 1 150 mill. kr. eller mere end den totale udgiftsstigning, er finansieringen af anlægsvirksomhed faldet med ca. 100 mill. kr., medens forsvarsudgifterne kun er øget med ca. 45 mill. kr. eller med andre ord mindre end pris- og lønstigningerne, hvad der jo indebærer en reel nedsettelse af forsvarsudgifterne.

Væksten i omkostningerne til skolevæsenet og den højere uddannelse udgør bortset fra lønforhøjelser omkring 175 mill. kr., samtidig med at investeringsudgifterne vedrørende den højere uddannelse og forskning for indeværende og kommende finansår vil komme på omkring 100 mill. kr. Jeg vil gerne understrege, at vi i mit parti anser de drifts- og investeringsudgifter, der vedrører ungdommens uddannelse, for nogle af de allervigtigste. Der er for os heller ingen tvivl om, at en stærkere indsats her, ja, for uddannelse og forskning i det hele, også er af den største værdi for den fremtidige erhvervsudvikling. Industrirådets direktør sagde forleden, at det er investeringer, der kan sidestilles med de materielle, og jeg mener, han har ret. Det kan ikke understreges stærkt nok, at skal Danmark med sin mangel på råstoffer og lignende ressourcer klare sig i de tider, vi går i møde, må det blive i kraft af befolkningens dygtighed og gode uddannelse, det være sig som ledere, teknikere eller arbejdere.

Jeg har med den største interesse set det samlede skøn, der nu er tilvejebragt vedrørende de kommende års investeringsprogram for den videregående uddannelse og forskning, og det ikke blot omfattende undervisningsministeriet, men også de for-